Licht traumatisch hoofd- of hersenletsel (LTH)

Bij kinderen tot en met 5 jaar

ijsselland ziekenhuis

Hier gaat het om u.

www.ysl.nl

Patiënteninformatie

Door een ongeval of een klap tegen het hoofd heeft uw kind een licht traumatisch hoofd-/hersenletsel opgelopen.
In deze folder leest u over de mogelijke gevolgen van een trauma aan het hoofd en/of de hersenen. Ook kunt u de adviezen nog eens rustig nalezen die de arts u al heeft gegeven.

1. Licht traumatisch hoofd-/hersenletsel

- Bij licht traumatisch hersenletsel worden de hersenen voor korte tijd letterlijk door elkaar geschud en treedt een kortdurend verlies van bewustzijn en/of geheugen op. Het bewustzijnsverlies kan enkele seconden tot maximaal vijftien minuten duren.
- Als er geen bewustzijnsveranderingen bij het letsel zijn opgetreden, is er alleen sprake van hoofdletsel.

De klachten die bij hoofdletsel kunnen optreden zijn meestal minder ernstig dan bij hersenletsel.

2. Geheugenverlies bij hersenletsel

Soms kunnen kinderen zich niets meer van vóór en tijdens het ongeval herinneren. Meestal komen de herinneringen tot vlak voor het ongeval snel weer terug.
Omdat de hersenen na het ongeluk even niets meer opslaan, kan het zijn dat uw kind zich ook niets herinnert van de gebeurtenissen van vlak na het ongeluk. Deze vorm van geheugenverlies heet *posttraumatische amnesie* (PTA), die enige tijd kan aanhouden. Hoe ernstiger het traumatisch hersenletsel, hoe langer het bewustzijnsverlies en de PTA duren.

Verschijnselen eerste 24 uur

Hoewel een licht traumatisch hoofd-/hersenletsel relatief onschuldig is, komt het heel soms voor dat er tijdens de eerste 24 uur gevaarlijke complicaties optreden.
Tegenwoordig kunnen artsen goed voorspellen bij welke patiënten deze complicaties mogelijk optreden.
Op het moment dat uw kind van de behandelend arts naar huis mag, kunt u er vanuit gaan dat het risico op een ernstige complicatie vrijwel uitgesloten is.

Wekadvies eerste 24 uur

Om een eventuele complicatie bij uw kind snel te kunnen herkennen, adviseren wij u om uw kind de eerste 24 uur na het ongeval **elke 1 tot 2 uur te wekken, overdag én 's nachts**.

Het is belangrijk dat u hierbij op een aantal dingen let:

- Is uw kind aanspreekbaar? (luistert het echt?)
- Weet uw kind nog waar hij of zij is?
  Als uw kind wat jonger is: reageert het zoals altijd?

Wordt uw kind anders dan anders wakker?
Of reageert het niet zoals normaal?
Bel dan direct 112!

Verschijnselen eerste dagen

Een licht traumatisch hoofd-/hersenletsel gaat meestal voorbij zonder restverschijnselen.
In de eerste dagen of weken hebben veel kinderen last van zogenaamde posttraumatische klachten; klachten die optreden na een ongeval (trauma). Dit is heel normaal en meestal niets om u zorgen over te maken.

Probeer uw kind voor te bereiden op deze verschijnselen en vertel dat het heel normaal is als hij of zij hier last van heeft.

De ernst van de klachten neemt vaak spontaan af, maar een kleine groep kinderen blijft langer dan zes maanden last houden van deze klachten.

3. Klachten op korte termijn

Verschijnselen waar uw kind nog enige tijd last van kán hebben:

Zuigelingen:

- Geïrriteerdheid
- Trager reageren
- Meer slapen dan anders

Oudere kinderen:

- Hoofdpijn
- Duizeligheid
- Wazig zien
- Moeite met aandachts- en inspanningstaken
- Sneller vermoeid zijn, slaperigheid
- Sneller geïrriteerd zijn
- Tragere verwerking van informatie
- Geheugen- en concentratieproblemen
- Overgevoeligheid voor licht en geluid
- Oorsuizen en gehoorverlies

In deze periode is bedrust niet nodig, maar is het wel verstandig om uw kind het wat rustig aan te laten doen.

Leefregels

Om te voorkomen dat uw kind in de komende periode meer klachten krijgt of dat de bestaande klachten erger worden, vindt u hieronder enkele adviezen met betrekking tot specifieke activiteiten.

Eerste dagen na thuiskomst

- Uw kind hoeft niet de hele dag op bed te blijven liggen. Bouw de tijd in bed rustig af, zodat uw kind binnen enkele dagen weer volledig op de been is.
- Televisie kijken, computergebruik en videospelletjes spelen: in beperkte mate.
- Geef uw kind geen aspirine.
- U kunt uw kind in de eerste dagen wel paracetamol geven tegen de pijn. Door de pijn te voldoende te onderdrukken, kan uw kind overdag zo normaal mogelijk functioneren en ’s nachts goed slapen. Houdt u hierbij de dosering aan zoals voorgeschreven op het doosje, dus passend bij de leeftijd en het gewicht van uw kind.

Naar school / kinderopvang

- Ook als uw kind nog klachten heeft, kan het op zich geen kwaad om uw kind weer naar school of naar de kinder-opvang te laten gaan. Er is nooit aangetoond dat klachten toenemen door schoolwerk of er langer door blijven bestaan.
- Het is wel begrijpelijk dat school met klachten moeilijker is, waardoor het mogelijk is dat uw kind in het begin nog maar halve dagen naar school kan gaan. Dit kan ook gelden voor de kinderopvang.
- Het is verstandig om de leerkracht/groepsleid(st)er op de hoogte te stellen van de situatie, zodat er rekening mee gehouden kan worden.

Buiten spelen / sporten

Kinderen kunnen het beste zélf aangeven of ze weer in staat zijn om (buiten) te gaan spelen of te gaan sporten. Het enige **gevaar** kan zijn, dat zij weer activiteiten gaan doen waarbij de kans bestaat dat zij hun hoofd opnieuw stoten, bijvoorbeeld bij het koppen van een voetbal en bij andere balspelen!

4. Langetermijngevolgen

De ernst van de klachten neemt meestal spontaan af, maar bij een kleine groep kinderen kunnen de klachten langer dan zes maanden blijven bestaan.

Mogelijke langetermijngevolgen:

- **Lichamelijke klachten:**
  - Hoofdpijn
  - Overgevoelig voor licht/geluid
  - Duizelig, evenwichtsproblemen
  - Vermoeidheid
  - Slaapproblemen
  - Verminderde reuk of smaak
- **Problemen met gedrag en emoties:**
  - Prikkelbaar
  - Impulsief
  - Labiel en last van stemmingswisselingen
  - Gebrek aan initiatief
- **Problemen met denken:**
  - Aandachts- en concentratieproblemen
  - Geheugenproblemen

Houden de klachten langer dan 6 maanden aan?

Dan adviseren wij u uw huisarts en/of zo nodig een neuroloog te raadplegen. Zij kunnen dan kijken of (neuropsychologisch) onderzoek naar deze klachten zinvol is. Als u met uw kind voor deze of andere klachten weer een arts bezoekt, zeg dan altijd dat uw kind licht traumatisch hoofd-/hersenletsel heeft opgelopen. Zelfs als het al enige tijd geleden is. De arts kan hier dan rekening mee houden.

5. Wanneer moet u weer contact opnemen met de arts?

- **Snelle verslechtering van de toestand van uw kind in de eerste dagen of weken na het letsel**
- **Forse toename van hoofdpijn**
- **Herhaaldelijk braken**
- **Verwardheid**
- **Sufheid (uw kind is dan moeilijk te wekken)**

6. Wie kunt u bellen?

Bij vragen of in geval van nood kunt u overdag bellen met de polikliniek van de specialist door wie uw kind is gezien.
Buiten kantoortijden kunt u de Spoedeisende Hulp bellen.
Is de nood erg hoog, dan kunt u het landelijke alarmnummer 112 bellen.

Op werkdagen/kantoortijden:
Neem contact op met polikliniek Neurologie: 010 - 258 59 50

Buiten kantoortijden en in het weekend:
Neem contact op met de Spoed Eisende Hulp: 010 - 258 51 25

Deze adviestekst voor schriftelijke patiënten informatie voldoet aan de richtlijn 'Opvang van patiënten met licht traumatisch hoofd/hersenletsel (LTH)', welke op initiatief van de Nederlandse Vereniging voor Neurologie is opgesteld door de richtlijnwerkgroep LTH in samenwerking met het Kwaliteitsinstituut voor de Gezondheidszorg CBO.

Verder nog van belang
Deze folder ondersteunt de mondelinge informatie die u van arts of verpleegkundige krijgt. Vraag het hen als u meer wilt weten over onderzoek, operatie, gevolgen, risico's of andere behandelmogelijkheden.
Ontdek Mijn IJsselland De toegang tot uw eigen gegevens, dossier, afspraken en vragenlijsten mijn-ijsselland
Aanbevolen websites Betrouwbare medische informatie, aanbevolen door onze zorgverleners aanbevolen-websites
IJsselland Folders Al onze patiëntenfolders kunt u opzoeken en lezen in onze Folder Web App folder app